

Ošetrovatelství v primární péči

---

doc. PhDr. Miroslava Kyasová, Ph.D., MBA
Katedra ošetrovatelství a porodní asistence

Systemy zdravotní péče

---

terciární

sekundární

primární

Charakteristika primární péče

- PP je *koordinovaná* komplexní zdravotně-sociální péče, která je poskytována zejména zdravotníky jak na úrovni prvního kontaktu občana se zdravotním systémem, tak na základě dlouhodobě kontinuálního přístupu k jednotlivci

Charakteristika primární péče

- PP je souborem činností souvisejících s podporou zdraví, prevencí, vyšetřováním, léčením, rehabilitací a ošetřováním.
- Tyto činnosti jsou poskytovány co nejbližše sociálnímu prostředí pacienta a respektují jeho bio-psycho-sociální potřeby.

Poskytovatelé primární zdravotní péče

- praktičtí lékaři pro děti a dorost
- praktičtí lékaři pro dospělé
- ambulantní gynekologové
- stomatologové/zubní lékaři (MUDr./MDDr.)
- agentury domácí péče
- lékařská služba první pomoci (LSPP)
- lékárenská pohotovostní služba

Sekundární zdravotní péče

- Specializovaná ambulantní (*ortoped, chirurg, diabetolog.....*)
- Odborná nemocniční

Terciární zdravotní péče

- Vysoce specializované služby
- Národní centra: MOÚ, IKEM

Plátcí pojistného

- zaměstnanec (4,5 % hrubé mzdy)
- zaměstnavatel (9 % hrubé mzdy)

- **OSVČ** (2019/ 2 208,- Kč)
- **OBZP** (2019/ 1 803,- Kč)
- **stát** (2019/ 1 018,-Kč)

Úhrada zdravotní péče u PL

- Kombinovanou kapitačně výkonovou platbou
- Vyhláška č. 353/2017 Sb.
(48 - 54 Kč)

Věková kategorie	Index muži	Index ženy
0 - 5	1,5255	1,3637
20 - 25	0,6437	0,9764
25 - 30	0,7283	1,2934
45 - 50	1,2877	1,6096
65 - 70	3,7962	3,2337
80 - 85	5,2189	4,7417

Preventivní prohlídky

Vyhlášky č. 56/1997 Sb., 183/2000 Sb.,
372/2002 Sb., 3/2010 Sb., 70/2012 Sb., 317/2016 Sb.

- frekvence
- obsah
- podíl sestry

Preventivní prohlídky

- v oboru praktický lékař pro děti a dorost
- v oboru praktický lékař pro dospělé
- v oboru gynekologie
- v oboru stomatologie

Preventivní prohlídka v oboru praktický lékař pro dospělé

- *Frekvence* – 1 x za dva roky (nejdříve 23 měsíců od poslední prohlídky)

Preventivní prohlídka v oboru praktický lékař pro dospělé

- *Obsah:*

- ❖ doplnění anamnézy, včetně sociální, se zaměřením na změny, rizikové faktory a profesní rizika;
- ❖ v rodinné anamnéze je zvláštní důraz kladen na výskyt kardiovaskulárních onemocnění, výskyt hypertenze, diabetes mellitus, poruchy metabolismu tuků a nádorových onemocnění, a na výskyt závislostí

Preventivní prohlídka v oboru praktický lékař pro dospělé

- *Obsah:*

- ❖ kontrola očkování proti tetanu

Preventivní prohlídka v oboru praktický lékař pro dospělé

- *Obsah:*

- ❖ kompletní fyzikální vyšetření včetně změření krevního tlaku, zjištění výškově-hmotnostního poměru
- ❖ orientační vyšetření zraku a sluchu
- ❖ součástí preventivní prohlídky je onkologická prevence, včetně vyšetření kůže, vyšetření per rectum a zhodnocení onkologických rizik

Preventivní prohlídka v oboru praktický lékař pro dospělé

- *Obsah:*

- ❖ vyšetření EKG u osob od 40 let věku ve čtyřletých intervalech

Preventivní prohlídka v oboru praktický lékař pro dospělé

■ *Obsah:*

- ❖ laboratorní vyšetření, jehož obsahem je orientační chemické vyšetření moče při každé prohlídce,
- ❖ vyšetření plasmatického cholesterolu celkového a plasmatických lipoproteinů včetně triacylglycerolů v 18 letech a dále ve 30, 40, 50 a 60 letech
- ❖ vyšetření glykemie v 18 letech a od 40 let věku ve dvouletých intervalech

Preventivní prohlídka v oboru praktický lékař pro dospělé

- *Obsah:*

- ❖ stanovení okultního krvácení ve stolici speciálním testem u osob od 50 let věku; od 55 let možno nahradit doporučením k provedení screeningové kolonoskopie jednou za 10 let

Preventivní prohlídka v oboru praktický lékař pro dospělé

- *Obsah:*

- ❖ u žen od 45 let věku ověření, zda je k dispozici výsledek screeningového mamografického vyšetření z posledních 2 let

Preventivní prohlídky v oboru gynekologie

- *Frekvence:*
  - ❖ v 15 letech věku a dále jedenkrát ročně, zpravidla po uplynutí 11 měsíců po provedení poslední preventivní prohlídky

Preventivní prohlídky v oboru gynekologie

- *Obsah:*
  - ❖ rodinná, osobní a pracovní anamnéza a aktualizace této anamnézy se zřetelem na známé rizikové faktory,
  - ❖ klinické vyšetření prsů v 15 letech a dále od 25 let věku při pozitivní rodinné anamnéze na dědičný či familiární výskyt zhoubného nádoru prsu nebo při přítomnosti jiných rizikových faktorů,

Preventivní prohlídky v oboru gynekologie

- *Obsah:*
  - ❖ prohlídka kůže a palpační vyšetření regionálních mízních uzlin v oblasti pohlavních orgánů,
  - ❖ vyšetření v zrcadlech, kolposkopické vyšetření; neprovádí se u virgo žen,

Preventivní prohlídky v oboru gynekologie

- *Obsah:*

- ❖ odběr materiálu z děložního čípku k cytologickému, případně bakteriologickému či virologickému vyšetření; neprovádí se u virgo žen,
- ❖ palpační bimanuální vyšetření,
- ❖ poučení o významu preventivní protirakovinné prohlídky,

Preventivní prohlídky v oboru gynekologie

- *Obsah:*

- ❖ nácvik samovyšetřování prsů při první prohlídce u registrujícího lékaře,
- ❖ u žen od 45 let věku předání doporučení k provedení screeningového mamografického vyšetření a nezbytných doplňujících vyšetření ve dvouletých intervalech,
- ❖ stanovení okultního krvácení ve stolici speciálním testem u žen od 50 let do 54 let věku, od 55 let věku ve dvouletých intervalech nebo jednou za 10 let doporučení k provedení screeningové kolonoskopie;

Preventivní prohlídky v oboru stomatologie

- **Frekvence:**
  - ❖ provádějí jedenkrát ročně, zpravidla po uplynutí 11 měsíců po provedení poslední preventivní prohlídky

Preventivní prohlídky v oboru stomatologie

- *Obsah:*
  - ❖ vyšetření stavu chrupu, parodontu, stavu sliznice a měkkých tkání dutiny ústní,
  - ❖ prevence onkologická zaměřená na pátrání po přednádorových změnách i nádorových projevech na chrupu, parodontu, čelistech a měkkých tkání obličeje a krku,
  - ❖ poučení o správné hygieně dutiny ústní